

Druk nr 1123
Warszawa, 27 listopada 2002 r.

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IV kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-245-02

Pan
Marek Borowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- **o zmianie ustawy o dostosowaniu górnictwa węgla kamiennego do funkcjonowania w warunkach gospodarki rynkowej oraz szczególnych uprawnieniach i zadaniach gmin górniczych wraz z projektem podstawowego aktu wykonawczego.**

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Gospodarki.

Z wyrazami szacunku
(-) Leszek Miller

U S T A W A

z dnia.....

o zmianie ustawy o dostosowaniu górnictwa węgla kamiennego do funkcjonowania w warunkach gospodarki rynkowej oraz szczególnych uprawnieniach i zadaniach gmin górniczych.

Art. 1. W ustawie z dnia 26 listopada 1998 r. o dostosowaniu górnictwa węgla kamiennego do funkcjonowania w warunkach gospodarki rynkowej oraz szczególnych uprawnieniach i zadaniach gmin górniczych (Dz. U. Nr 162, poz. 1112, z 2001 r. Nr 5, poz. 41 oraz z 2002 r. Nr 154, poz. 1802) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) spółce węglowej - należy przez to rozumieć jednoosobową spółkę Skarbu Państwa prowadzącą wydobycie węgla kamiennego na podstawie koncesji albo która prowadzi lub prowadziła likwidację zakładu górniczego, a także spółkę węglową, która dokonała czynności prawnej, o której mowa w art. 44,;”;

2) w art. 6 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Umorzenie kwoty zobowiązań objętych postępowaniem oddłużeniowym uwzględnia się w rachunku zysków i strat, na zasadach określonych w przepisach o rachunkowości, z tym że przychody powstałe z tych tytułów nie stanowią przychodu w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób

prawnych. Kwota przychodów uzyskanych z umorzenia zobowiązań pomniejsza podstawę ustalania wysokości wpłat z zysku naliczanej na podstawie ustawy z dnia 1 grudnia 1995 r. o wpłatach z zysku przez jednoosobowe spółki Skarbu Państwa (Dz. U. Nr 154, poz. 792).”;

3) art. 8 otrzymuje brzmienie:

„Art. 8. 1. Postępowanie oddłużeniowe prowadzi się na podstawie umowy zawartej przez dłużnika z wierzycielem, uwzględniającej zasady, o których mowa w ustawie. Umowa określa warunki realizacji restrukturyzacji finansowej.

2. Podstawą realizacji postępowania oddłużeniowego jest spełnienie przez dłużnika, w okresie od dnia wejścia w życie ustawy do dnia 31 grudnia 2002 r., następujących warunków:

- 1) nieprzekroczenia przyrostu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, o którym mowa w art. 4 ust. 6 i 7 ustawy z dnia 16 grudnia 1994 r. o negocjacyjnym systemie kształtowania przyrostu przeciętnych wynagrodzeń u przedsiębiorców oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 1995 r. Nr 1, poz. 2, z późn. zm.¹⁾),
- 2) niedokonywania darowizn, chyba że dotyczy to nieodpłatnego przekazywania obiektów majątku nieprodukcyjnego przynoszącego straty,
- 3) nieudzielania poręczeń i gwarancji,

- 4) realizowania przez dłużnika restrukturyzacji przedsiębiorstwa górniczego zgodnie z programem naprawczym,
 - 5) terminowego regulowania bieżących zobowiązań z tytułu ubezpieczeń społecznych, składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, począwszy od dnia 1 stycznia 1999 r.
3. W przypadku niemożności terminowego regulowania zobowiązań, o których mowa w ust. 2 pkt 5, zobowiązania te mogą być regulowane przez dłużnika na zasadach określonych w umowie zawartej z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych.
 4. Z chwilą zawarcia umowy, o której mowa w ust. 1, wstrzymuje się wykonywanie zawartych wcześniej i nie wykonanych umów, porozumień oraz decyzji dotyczących zobowiązań, o których mowa w art. 5 ust. 1 i 4-6, a postępowania egzekucyjne zawiesza się do dnia zakończenia postępowania oddłużeniowego.
 5. W okresie prowadzenia postępowania oddłużeniowego nie może być ogłoszona upadłość dłużnika, a także nie stosuje się przepisów art. 5 § 2 i 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. - Prawo upadłościowe (Dz. U. z 1991 r. Nr 118, poz. 512, z późn. zm.²⁾).
 6. Przepis ust. 5 stosuje się również w okresie od dnia

wszczęcia postępowania restrukturyzacyjnego prowadzonego na podstawie ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o restrukturyzacji niektórych należności publicznoprawnych od przedsiębiorców (Dz. U. Nr 155, poz. 1287) do dnia jego zakończenia albo umorzenia.

7. Jeżeli postępowanie restrukturyzacyjne, o którym mowa w ust. 6, wszczęto po dniu złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości, a przed dniem ogłoszenia upadłości, postępowanie w przedmiocie ogłoszenia upadłości podlega zawieszeniu.
8. Przepisy ust. 5-7 stosuje się odpowiednio do nabywcy przedsiębiorstwa spółki węglowej.
9. W przypadku niespełnienia przez dłużnika któregokolwiek z warunków określonych w ust. 2 lub wynikających z umowy, o której mowa w ust. 3, postępowanie oddłużeniowe podlega umorzeniu, a objęte tym postępowaniem zobowiązania wraz z odsetkami stają się wymagalne.
10. Decyzje w sprawie umorzenia postępowania oddłużeniowego podejmuje minister właściwy do spraw gospodarki, w uzgodnieniu z ministrami właściwymi do spraw środowiska, finansów publicznych i Skarbu Państwa.
11. Przebieg postępowania oddłużeniowego monitoruje Państwowa Agencja Restrukturyzacji Górnictwa Węgla Kamiennego S.A. w Katowicach, zwana dalej „Agencją”, która w przypadku stwierdzenia niespełnienia przez dłużnika warunków, o których mowa w ust. 2, informuje o tym ministra właściwego do spraw gospodarki.”;

4) art. 11 otrzymuje brzmienie:

„Art. 11. Spółkę prawa handlowego, której akcjonariuszem albo wspólnikiem jest Skarb Państwa, jeżeli przedmiotem przedsiębiorstwa takiej spółki jest wyłączone prowadzenie likwidacji kopalń, zagospodarowanie majątku likwidowanych kopalń, zbędnego majątku spółek węglowych oraz tworzenie nowych miejsc pracy, w szczególności dla pracowników likwidowanych kopalń - zwalnia się z obowiązku zapłaty bieżących wpłat, opłat i kar, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 3-5.”;

5) po art. 11 dodaje się art. 11a w brzmieniu:

„Art. 11a. Przepisy ustawy stosuje się odpowiednio do należności publicznoprawnych stanowiących dochody jednostek samorządu terytorialnego przypadających od przedsiębiorstw górniczych, o których mowa w ustawie, jeżeli organ stanowiący właściwej jednostki samorządu terytorialnego podejmie uchwałę o restrukturyzacji tych należności.”;

6) w art. 16 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Źródłami finansowania programu likwidacji kopalń, realizowanego przez spółkę prawa handlowego, o której mowa w art. 11, są: dotacje z budżetu państwa, przychody z likwidacji, subwencje z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej lub inne źródła finansowania.

2. W kopalniach całkowicie likwidowanych, zgrupowanych w spółce, o której mowa w art. 11 - w 2003 r., kwota podatku od towarów i usług, zawarta w cenach zakupu towarów i usług

związanych z likwidacją tych kopalń podlega zwrotowi z urzędu skarbowego. Do tych kopalń nie stosuje się art. 20 ustawy z dnia 8 stycznia 1993 r. o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym (Dz. U. Nr 11, poz. 50, z późn. zm.³⁾) w odniesieniu do towarów używanych, zwolnionych od podatku na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 tej ustawy.”;

7) art. 18 otrzymuje brzmienie:

„Art. 18. Środki finansowe na realizację restrukturyzacji zatrudnienia zapewnia przedsiębiorstwo górnicze, wykorzystując w tym celu środki własne, dotacje z budżetu państwa lub inne źródła finansowania.”;

8) art. 22 otrzymuje brzmienie:

„Art. 22. 1. W okresie korzystania z urlopu górniczego, przyznanego pracownikowi przed dniem 1 stycznia 2003 r., pracownik ten otrzymuje świadczenie socjalne w wysokości 75% miesięcznego ekwiwalentu pieniężnego obliczanego jak wynagrodzenie za urlop wypoczynkowy, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Do podstawy obliczania wynagrodzenia za urlop wypoczynkowy, o którym mowa w ust. 1, wlicza się wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych zgodnie z Kodeksem pracy.

3. Korzystający z urlopu górniczego, niezależnie od świadczenia socjalnego, otrzymuje:

1) deputat węglowy,

2) nagrodę z okazji „Dnia Górnika” i dodatkową nagrodę roczną, wynikającą z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1981 r. w sprawie szczegółowych przywilejów dla pracowników górnictwa - Karta Górnika (Dz. U. z 1982 r. Nr 2, poz. 13), zwanego dalej „Kartą Górnika”,

3) nagrodę jubileuszową

oraz ma prawo do korzystania z uznaniowych świadczeń z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych. Świadczenia, o których mowa w pkt 1 i 2, przysługują pod warunkiem, że uprawnienie do takich świadczeń przysługiwało pracownikowi przed uzyskaniem urlopu górniczego.

4. Wysokość odpisu podstawowego na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, o którym mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 1996 r. Nr 70, poz. 335, z późn. zm.⁴⁾), wynosi na jednego pracownika przebywającego na urlopie górniczym 37,5 % przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego, o którym mowa w art. 5 ust. 2 tej ustawy.

5. Świadczenie socjalne, o którym mowa w ust. 1, jest waloryzowane kwartalnie według wskaźnika, o którym mowa w ust. 6, z tym że kwota tego świadczenia nie może być niższa od kwoty wypłacanej w miesiącu poprzedzającym waloryzację.

6. Wskaźnik wzrostu przeciętnych wynagrodzeń na kolejny kwartał, począwszy od dnia 1 stycznia 1999 r., ustala się jako stosunek, obciążającego

koszty, przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia pracowników wszystkich kopalń węgla kamiennego zatrudnionych pod ziemią, z ostatniego kwartału przed kwartałem, na który wskaźnik jest ustalony, do analogicznego miesięcznego wynagrodzenia za kwartał przedostatni. Do tego wynagrodzenia nie wlicza się nagród rocznych, odpraw pieniężnych przyznawanych w związku z rozwiązaniem stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy, nagród jubileuszowych i innych wypłat o charakterze jednorazowym.

7. Waloryzacja świadczenia socjalnego dla pracownika, któremu przyznano urlop górniczy w danym kwartale, rozpoczyna się od następnego kwartału.
8. Wskaźnik wzrostu przeciętnych wynagrodzeń, o którym mowa w ust. 6, ustala minister właściwy do spraw gospodarki i ogłasza, w formie obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.
9. Osobie otrzymującej świadczenie socjalne, która podejmie zatrudnienie poza górnictwem, przysługuje miesięcznie 50% przyznanego świadczenia socjalnego wypłacanego nie dłużej niż do końca okresu, na który świadczenie przyznano, pod warunkiem, że ten fakt zgłosi przedsiębiorstwu górniczemu zobowiązanemu do wypłacania świadczenia socjalnego w terminie jednego miesiąca od dnia podjęcia pracy.”;

9) art. 23 otrzymuje brzmienie:

„Art. 23. 1. Wysokość zasiłku socjalnego, przyznanego na okres dwóch lat przed dniem 1 stycznia 2003 r., wynosi 65% miesięcznego ekwiwalentu pieniężnego obliczanego jak wynagrodzenie za urlop wypoczynkowy, z uwzględnieniem wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych - zgodnie z Kodeksem pracy.

2. Osobie otrzymującej zasiłek socjalny, która podejmie zatrudnienie na czas nieokreślony poza górnictwem lub rozpocznie działalność gospodarczą udokumentowaną powstaniem obowiązku podatkowego, przysługuje miesięcznie 50% przyznanego zasiłku socjalnego, wypłacanego nie dłużej niż do końca okresu, na który zasiłek przyznano, pod warunkiem że zgłosi ten fakt przedsiębiorstwu górniczemu zobowiązanemu do wypłacania tego zasiłku, w terminie miesiąca od dnia podjęcia pracy lub rozpoczęcia działalności gospodarczej.

3. Przepisy art. 22 ust. 5-8 stosuje się odpowiednio.”;

10) art. 35 otrzymuje brzmienie:

„Art. 35. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia:

1) szczegółowe zasady i tryb przyznawania oraz sposób wykorzystania dotacji przeznaczonych na finansowanie świadczeń, o których mowa w art. 22 i 23 ,

- 2) warunki, zasady i tryb przyznawania, obliczania i wypłacania świadczeń, o których mowa w art. 22 i 23,
- 3) szczegółowe warunki powodujące cofnięcie lub czasowe wstrzymanie wypłaty przyznanej dotacji budżetowej,

biorąc pod uwagę rodzaje świadczeń na finansowanie których będzie przyznana dotacja.”;

11) w art. 42 ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw gospodarki, w projekcie ustawy budżetowej określi dotacje na finansowanie :

- 1) do 2006 r. - zadań dotyczących likwidacji kopalni, zabezpieczenia kopalni przed zagrożeniem wodnym po zakończeniu likwidacji kopalni, a także usuwania szkód górniczych wywołanych reaktywacją starych zrobów,
- 2) do 2006 r. - kosztów restrukturyzacji zatrudnienia, w tym:
 - a) wypłat rent wyrównawczych przysługujących od kopalń całkowicie likwidowanych,
 - b) deputatów węglowych dla emerytów i rencistów kopalń całkowicie likwidowanych,
 - c) utrzymywania biur pomocy zawodowej Górniczej Agencji Pracy sp. z o.o.,
- 3) do 2004 r. - kosztów refundacji składek Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Funduszu Pracy i Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych pracodawcom spoza górnictwa,

którzy zatrudnią byłych pracowników przedsiębiorstwa górniczego,

- 4) aż do wygaśnięcia - ekwiwalentów pieniężnych z tytułu prawa do bezpłatnego węgla przysługującego emerytom i rencistom górnicy z kopalń całkowicie likwidowanych, wypłacanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych,
- 5) do 2006 r. - kosztów obsługi wypłat ekwiwalentów pieniężnych za deputaty węglowe dla emerytów i rencistów górnictwa, wypłacanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych,
- 6) do 2006 r. - monitoringu procesów restrukturyzacyjnych górnictwa węgla kamiennego.”;

12) tytuł rozdziału 7 otrzymuje brzmienie:

„Zarządzanie i restrukturyzacja w spółkach węglowych”;

13) art. 43 otrzymuje brzmienie:

„Art. 43. 1. Do dnia 31 grudnia 2006 r. w odniesieniu do spółek węglowych, Agencji, Centrali Zbytu Węgla „Węglzbyt” S.A. w Katowicach i „Węglokoks” S.A. w Katowicach, z wyjątkiem Kopalni Węgla Kamiennego „Bogdanka” S.A., kompetencje ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa określone w art. 2 pkt 5 oraz w art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o zasadach wykonywania uprawnień przysługujących Skarbowi Państwa (Dz. U. Nr 106, poz. 493, z późn. zm.⁵⁾) wykonuje minister właściwy do spraw gospodarki.

2. Prywatyzacji spółek węglowych dokonuje minister właściwy do spraw Skarbu Państwa.”;

14) art. 44 otrzymuje brzmienie:

„Art. 44. 1. W przypadku zbycia przez spółkę węglową przedsiębiorstwa na rzecz Agencji, Agencja wstępuje we wszystkie prawa i obowiązki spółki węglowej wynikające z koncesji i innych decyzji wydanych na podstawie prawa geologicznego i górniczego, a także innych ustaw w takim zakresie, w jakim decyzje te są niezbędne do prowadzenia zakładu górniczego.

2. Za przedsiębiorstwo w rozumieniu art. 55¹ Kodeksu cywilnego uważa się również kopalnie wchodzące w skład spółki węglowej podlegające zbyciu na rzecz Agencji. W razie nabycia przedsiębiorstwa będącego kopalnią, Agencja wstępuje w prawa i obowiązki, o których mowa w ust. 1, dotyczące tej kopalni.
3. Na wniosek Agencji, złożony w terminie miesiąca od dnia nabycia przedsiębiorstwa, właściwy organ potwierdza, w drodze decyzji, przejście praw i obowiązków, o których mowa w ust. 1.
4. Z dniem zbycia przedsiębiorstwa podlegają umorzeniu, według stanu na dzień jego przekazania nabywcy, zobowiązania główne z odsetkami z tytułu opłat i kar za korzystanie ze środowiska, o którym mowa w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627, z późn. zm.⁶⁾).
5. Przychody z tytułu zbycia przedsiębiorstwa nie stanowią przychodu w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2000 r. Nr 54, poz. 654, z późn. zm.⁷⁾).

6. Czynności związane ze zbyciem przedsiębiorstwa są zwolnione od podatku od czynności cywilnoprawnych w rozumieniu ustawy z dnia 9 września 2000 r. o podatku od czynności cywilnoprawnych (Dz. U. Nr 86, poz. 959 i Nr 103, poz. 1099, z 2001 r. Nr 100, poz. 1085 oraz 2002 r. Nr 121, poz. 1031).”;

15) art. 45 otrzymuje brzmienie:

„Art. 45. 1. Z dniem nabycia przedsiębiorstwa, o którym mowa w art. 44, Agencja staje się stroną postępowania restrukturyzacyjnego prowadzonego, na wniosek spółki węglowej, od której nabyła przedsiębiorstwo, na podstawie przepisów ustawy wymienionej w art. 8 ust. 6, a także na podstawie przepisów o pomocy publicznej dla przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu dla rynku pracy. Spółce węglowej służą nadal prawa strony w tych postępowaniach.

2. Agencja uczestniczy w postępowaniach restrukturyzacyjnych, o których mowa w ust. 1, w tym również w ugodzie restrukturyzacyjnej, jako dłużnik solidarny w zakresie wynikającym z art. 526 Kodeksu cywilnego i innych przepisów regulujących odpowiedzialność nabywcy przedsiębiorstwa, chyba że z czynności prawnej, na podstawie której nabyła przedsiębiorstwo, wynika, że ponosi odpowiedzialność w większym zakresie.

3. Spółka węglowa będąca dłużnikiem w postępowaniach restrukturyzacyjnych zawiadamia właściwy organ prowadzący postępowanie o zbyciu przedsiębiorstwa niezwłocznie po dokonaniu tej czynności prawnej. Po otrzymaniu zawiadomienia, organ prowadzący

postępowanie restrukturyzacyjne wzywa Agencję do udziału w postępowaniu. O wezwaniu Agencji do udziału w postępowaniu Prezes Zarządu Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. zawiadamia wierzycieli wierzytelności cywilnoprawnych, o których mowa w przepisach o pomocy publicznej dla przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu dla rynku pracy.”;

16) po art. 45 dodaje się art. 45a w brzmieniu:

„Art. 45a. Przepisy art. 44 i 45 stosuje się także w przypadku zbycia kopalni na rzecz spółki, o której mowa w art. 11.”;

17) art. 46 otrzymuje brzmienie:

„Art. 46. 1. Do prywatyzacji Agencji stosuje się przepisy ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 171, poz. 1397).

2. W przypadku prywatyzacji Agencji pracownikom w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych przysługuje prawo do nieodpłatnego nabycia akcji Agencji na zasadach określonych w wymienionej ustawie. Jednakże pracownikom tym nie przysługuje prawo do nieodpłatnego nabycia akcji w spółce węglowej.”;

18) w art. 58 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Ustawa obowiązuje do dnia 31 grudnia 2002 r., z wyjątkiem art. 2 pkt 1-4, art. 6, art. 8, art. 9, art. 11, art. 11a, art. 16 ust. 1 i 2 oraz 4 i 5, art. 18, art. 22, art. 23, art. 34, art. 35, art. 42 ust. 8, art. 43, art. 44, art. 45, art. 45a, art. 46, art. 54 i art. 55, które zachowują moc po dniu 31 grudnia 2002 r., oraz art. 2 pkt 9, art. 3 ust. 2, art. 39 ust. 2, art. 40 i art. 56a, które zachowują moc do dnia 31 grudnia 2003 r. w zakresie wyliczenia opłat gmin górniczych na 2003 r.”

Art. 2. Przepisy art. 44 ust. 1-5 i art. 45 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą stosuje się do czynności prawnych, mających za przedmiot zbycie, dokonanych po dniu 1 grudnia 2002 r.

Art. 3. Uchwałę, o której mowa w art. 11a ustawy, o której mowa w art. 1, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego podejmuje w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie z dniem 31 grudnia 2002 r.

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1995 r. Nr 43, poz. 221, z 1997 r. Nr 121, poz. 770, z 1998 r. Nr 162, poz. 1112 oraz z 2001 r. Nr 5, poz. 45 i Nr 100, poz. 1080.

- 2) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1994 r. Nr 1, poz. 1, z 1995 r. Nr 85, poz. 426, z 1996 r. Nr 6, poz. 43, Nr 43, poz. 189, Nr 106, poz. 496 i Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 28, poz. 153, Nr 54, poz. 349, Nr 117, poz. 751, Nr 121, poz. 770 i Nr 140, poz. 940, z 1998 r. Nr 117, poz. 756, z 2000 r. Nr 26, poz. 306, Nr 84, poz. 948, Nr 94, poz. 1037 i Nr 114, poz. 1193 oraz z 2001 r. Nr 3, poz. 18.
- 3) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1993 r. Nr 28, poz. 127 i Nr 129, poz. 599, z 1994 r. Nr 132, poz. 670, z 1995 r. Nr 44, poz. 231 i Nr 142, poz. 702 i 703, z 1996 r. Nr 137, poz. 640, z 1997 r. Nr 111, poz. 722, Nr 123, poz. 776 i 780, Nr 137, poz. 926, Nr 141, poz. 943 i Nr 162, poz. 1104, z 1998 r. Nr 139, poz. 905 i Nr 161, poz. 1076, z 1999 r. Nr 50, poz. 499, Nr 57, poz. 596 i Nr 95, poz. 1100, z 2000 r. Nr 68, poz. 805 i Nr 105, poz. 1107, z 2001 r. Nr 12, poz. 92, Nr 39, poz. 459, Nr 56, poz. 580, Nr 63, poz. 639, Nr 80, poz. 858, Nr 90, poz. 995, Nr 106, poz. 1150 i Nr 122, poz. 1324 oraz z 2002 r. Nr 19, poz. 185, Nr 41, poz. 365, Nr 86, poz. 794 i Nr 153, poz. 1272.
- 4) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1996 r. Nr 118, poz. 561, Nr 139, poz. 647 i Nr 147, poz. 686 z 1997 r. Nr 82, poz. 518 i Nr 121, poz. 770 oraz z 1998 r. Nr 75, poz. 486 i Nr 113, poz. 771.
- 5) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1996 r. Nr 156, poz. 775, z 1997 r. Nr 106, poz. 673, Nr 115, poz. 741 i Nr 141, poz. 943, z 1998 r. Nr 155, poz. 1014, z 2000 r. Nr 48, poz. 550 oraz z 2001 r. Nr 4, poz. 26 i Nr 25, poz. 253.
- 6) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 115, poz. 1229 oraz z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 113, poz. 984 i Nr 153, poz. 1271.
- 7) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2000 r. Nr 60, poz. 700 i 703, Nr 86, poz. 958, Nr 103, poz. 1100, Nr 117, poz. 1228, Nr 122, poz. 1315 i 1324, z 2001 r. Nr 106, poz. 1150, Nr 110, poz. 1190 i Nr 125, poz. 1363 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 74, poz. 676, Nr 93, poz. 820, Nr 141, poz. 1179 i Nr 169, poz. 1384.

U Z A S A D N I E N I E

Z dniem 31 grudnia 2002 r. tracą moc niektóre przepisy ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o dostosowaniu górnictwa węgla kamiennego do funkcjonowania w warunkach gospodarki rynkowej oraz szczególnych uprawnieniach i zadaniach gmin górniczych (Dz. U. Nr 162, poz. 1112, z 2001 r. Nr 5, poz. 41 oraz z 2002 r. Nr 154, poz. 1802) zwanej dalej „ustawą z dnia 26 listopada 1998 r.”. Przepisy te stanowiły instrument realizacyjny programu „Reforma górnictwa węgla kamiennego w Polsce w latach 1998-2002”. Proces likwidacji kopalń, finansowany w przeważającej mierze ze środków budżetu państwa, nie został jednak zakończony. Ponadto pozostają do zrealizowania zobowiązania wobec pracowników przedsiębiorstw górniczych korzystających z 2-

letnich zasiłków socjalnych lub 5-letnich urlopów górniczych. W celu umożliwienia wydatkowania środków budżetowych na ww. cele konieczne jest utrzymanie w mocy niektórych przepisów powołanej wyżej ustawy.

Przyjęty przez Rząd Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 20 listopada 2002 r. program reformy górnictwa węgla kamiennego pt. „ Program restrukturyzacji górnictwa węgla kamiennego w Polsce w latach 2003-2006 z wykorzystaniem ustaw antykryzysowych i zainicjowaniem prywatyzacji niektórych kopalń” wymaga wprowadzenia instrumentów prawnych, umożliwiających jego realizację.

Z powyższych względów wprowadza się zmiany przepisów ustawy z dnia 26 listopada 1998 r.

Art. 2 pkt 2 utrzymuje w mocy art. 2 pkt 1-4 zawierający słowniczek pojęć, przy czym dookreślono pojęcie „spółki węglowej” na potrzeby rozwiązań przyjętych w programie reformy górnictwa węgla kamiennego na lata 2003-2006.

Art. 6 ust. 4. Wprowadzona zmiana wynika z faktu, że ustawa z dnia 26 listopada 1998 r. nie odniosła się do problemu zwolnienia z wpłat z zysku, które są dokonywane na podstawie ustawy z dnia 1 grudnia 1995 r. o wpłatach z zysku przez jednoosobowe spółki Skarbu Państwa (Dz. U. Nr 154, poz. 792). Podstawę ustalenia wysokości zaliczki wpłaty z zysku, zgodnie z art. 2 ust. 5 cytowanej ustawy, stanowi zysk po opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób prawnych.

W 2001 r., w rezultacie umorzeń zobowiązań dotyczących kopalń całkowicie likwidowanych przejętych przez spółki restrukturyzacji kopalń dokonanych na podstawie art. 5 ust. 2a ustawy z dnia 26 listopada 1998 r., górnictwo węgla kamiennego uzyskało „papierowy” zysk w wysokości 182,1 mln zł. Bez uwzględnienia skutków umorzeń ustawowych wynik finansowy netto górnictwa węgla kamiennego byłby stratą w wysokości 1206,1 mln zł. Zaostrzenie problemu wystąpi w 2003 r., kiedy umorzeniu ulegną zobowiązania w trybie dotychczasowego art. 5 ust. 1 i 2 oraz art. 9 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r.. Konieczność uiszczania podatku dochodowego oraz wpłat z zysku do budżetu państwa, w sytuacji, gdy realne przychody przedsiębiorstw górniczych są znacznie niższe od ponoszonych przez nie wydatków, spowoduje znaczące pogorszenie

płynności finansowej oraz niemożność regulowania bieżących zobowiązań, w tym zobowiązań publicznoprawnych.

Art. 8 wprowadzono zmiany:

ust. 5-7 określają, że w okresie prowadzenia postępowania oddłużeniowego na podstawie ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. nie stosuje się przepisów art. 5 § 2 i 3 prawa upadłościowego.

W związku z przyjętą propozycją restrukturyzacji na podstawie ustaw konieczne jest, aby nie było żadnej przerwy między postępowaniem oddłużeniowym a:

- 1) postępowaniem restrukturyzacyjnym prowadzonym na podstawie ustawy o restrukturyzacji należności publicznoprawnych oraz
- 2) postępowaniem restrukturyzacyjnym prowadzonym na podstawie ustawy o pomocy dla dużych przedsiębiorstw (ustawa uchwalona przez Sejm dnia 30 października 2002 r., będąca obecnie przedmiotem prac Senatu).

Gdyby przerwa taka powstała, zarząd spółki węglowej miałby obowiązek zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości.

W przypadku gdyby wniosek o ogłoszenie upadłości złożył którykolwiek z wierzycieli spółek, proponuje się dodanie stosownego przepisu. Możliwość ogłoszenia upadłości w okresie trwania obydwu postępowań wykluczana jest w nowym brzmieniu ust. 5.

Celem nowego ust. 8 jest ochrona przed upadłością nabywcy przedsiębiorstw spółek węglowych, tj. Agencji.

ust. 11. W przepisie tym firma Agencji pojawia się po raz pierwszy, a zatem wprowadza się skrócone określenie.

Art. 11 zwalniający spółkę prawa handlowego, grupującą całkowicie likwidowane kopalnie węgla kamiennego i finansowaną ze środków budżetu państwa, z obowiązku wnoszenia bieżących wpłat, opłat i kar na rzecz Państwowego Funduszu Rehabilitacji

Osób Niepełnosprawnych, Narodowego i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz gmin. Przepis ten odnosi się do Spółki Restrukturyzacji Kopalń S.A. oraz Bytomskiej Spółki Restrukturyzacji Kopalń sp. z o.o. grupujących kopalnie całkowicie likwidowane. Spółki te są finansowane ze środków budżetu państwa. Niewielkie przychody, najczęściej pochodzące ze sprzedaży majątku, są uzupełnieniem tych środków, umożliwiając finansowanie procesu likwidacji. Utrata mocy art. 11 przywróciłaby obowiązek dokonywania wpłat, opłat i kar na rzecz Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Narodowego i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz gmin (konkretnie dotyczy to opłat i kar z tytułu zrzutu wód do cieków powierzchniowych). Skutkiem byłby wzrost kosztów, które mogłyby być pokryte albo zwiększoną dotacją budżetową, albo narastającymi zobowiązaniami ww. spółek.

Art. 16 wprowadzono zmiany:

ust. 1 z brzmieniem zawężającym zakres finansowania przez budżet państwa kosztów likwidacji kopalń tylko do kopalń całkowicie likwidowanych, zgrupowanych w powołanej w tym celu spółce prawa handlowego. Chodzi o wyraźne stwierdzenie, że obowiązkiem przedsiębiorcy jest zapewnienie środków finansowych na finansowanie kosztów likwidacji. Powinno to skłaniać przedsiębiorstwa górnicze do poszukiwania innych źródeł finansowania, poza budżetem państwa.

ust. 2 w proponowanym brzmieniu zmniejsza koszty likwidacji kopalń zgrupowanych w finansowanej przez budżet państwa spółce prawa handlowego o podatek od towarów i usług zawarty w cenach towarów i usług związanych z likwidacją tych kopalń.

Spółka zajmująca się likwidacją kopalń w przeważającej części jest finansowana ze środków budżetu państwa. Utrzymanie tego przepisu zmniejsza koszty likwidacji o ponad 20%. Uchylenie natomiast zwiększy te koszty o taką samą wielkość. Dla ich pokrycia konieczne będzie zwiększenie dotacji budżetowej. W przeciwnym razie powstaną i będą narastały zobowiązania wobec budżetu państwa.

ust. 3 i 4 utrzymuje się upoważnienie dla Ministra Gospodarki do określenia w przepisie wykonawczym zasad i trybu oraz sposobu wykorzystania dotacji budżetowej przeznaczonej na finansowanie likwidacji kopalń. Przepisy te zawierają delegacje do wydania rozporządzeń, w których zostaną określone szczegółowe zasady i tryb wykorzystania dotacji budżetowej. Brak przepisów wykonawczych uniemożliwi Ministrowi Gospodarki uruchomienie środków na sfinansowanie zaciągniętych już zobowiązań, co mogłoby narazić Skarb Państwa na procesy sądowe.

Art. 18 w zmienionym brzmieniu zobowiązuje przedsiębiorstwa górnicze do zabezpieczenia środków na sfinansowanie kosztów restrukturyzacji zatrudnienia, z wykorzystaniem przede wszystkim środków własnych. Dotychczasowe brzmienie tego przepisu mogłoby być interpretowane przez przedsiębiorstwa górnicze, że środki na likwidację powinny pochodzić z budżetu państwa. Uzasadnienie jak do art. 16 ust. 1.

Art. 22 ust. 1-9 stanowiący o świadczeniu socjalnym przysługującym osobom korzystającym z urlopów górniczych i innych uprawnieniach tych osób, w tym kwartalnej rewaloryzacji wypłacanych świadczeń. Rewaloryzacja świadczeń jest prawem nabytym, stąd konieczność zachowania przepisów określających zasady tej rewaloryzacji. Chodzi też o przepisy stanowiące o wysokości świadczenia socjalnego wypłacanego w okresie urlopu górniczego oraz o waloryzacji tego świadczenia. Utrata mocy tych przepisów nie daje podstawy do waloryzacji świadczeń socjalnych. Ponieważ są to prawa nabyte, ich utrata mogłaby skutkować wieloma procesami sądowymi, a w rezultacie wyższymi kosztami, stąd propozycja utrzymania ww. przepisów.

Art. 23 w zmienionym brzmieniu stanowi o zasiłku socjalnym wypłacanym przez okres do 2 lat dla osób, z którymi rozwiązano stosunek pracy - uzasadnienie jak do przepisów art. 22.

Art. 34 utrzymuje się powyższy przepis, który umożliwia monitorowanie zmian stanu zatrudnienia w górnictwie węgla kamiennego oraz prowadzenie rejestru pracowników korzystających z poszczególnych form osłonowych i aktywizujących.

Art. 35 stanowi upoważnienie dla Ministra Gospodarki do wydania przepisów wykonawczych określających szczegółowe zasady i tryb przyznawania oraz wykorzystania dotacji budżetowej. Brak tych przepisów uniemożliwi Ministrowi Gospodarki uruchomienie środków na sfinansowanie zaciągniętych już zobowiązań, co mogłoby narazić Skarb Państwa na procesy sądowe.

Art. 42. ust. 8 w zmienionym (uściślonym) brzmieniu określa kierunki wydatkowania środków budżetowych po 2002 r. wynikających ze skutków przeniesionych prowadzonej reformy górnictwa węgla kamiennego w latach 1998-2002.

Wprowadza się nową nazwę rozdziału 7 „Zarządzanie i restrukturyzacja w spółkach węglowych”, w którym zawarto przepisy wynikające z przyjętych rozwiązań w zaakceptowanym przez Rząd Rzeczypospolitej Polskiej programie reformy górnictwa węgla kamiennego w latach 2003-2006.

Art. 43. Proponuje się utrzymanie zmienionego przepisu dotyczącego wykonywania kompetencji ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa przez ministra właściwego do spraw gospodarki, z wyjątkiem spraw prywatyzacyjnych.

Art. 44 ust. 1 przewiduje sukcesję uniwersalną, ograniczoną wyłącznie do koncesji i innych decyzji wydanych na podstawie prawa geologicznego i górniczego, a także innych ustaw w takim zakresie, w jakim decyzje te są niezbędne do prowadzenia zakładu górniczego.

Zwrot "zakład górniczy" jest zdefiniowany w art. 2 pkt 1 ustawy górniczej. Przepis ten określa ustawa - Prawo geologiczne i górnicze.

Agencja, jako nabywca przedsiębiorstwa, będzie solidarnie odpowiadać za długi, w granicach określonych w art. 526 K.c. i innych przepisach (np. art. 112 Ordynacji podatkowej), z uwzględnieniem szerszego zakresu tej odpowiedzialności w związku z podjęciem zobowiązań indemnifikacyjnych. Agencja będzie dłużnikiem w postępowaniach restrukturyzacyjnych, zarówno na podstawie ustawy o restrukturyzacji należności publicznoprawnych, jak i ustawy o pomocy dla dużych przedsiębiorstw.

W dalszych przepisach przewiduje się, że Agencja przystąpi do tych postępowań jako dłużnik solidarny.

ust. 2 ma na celu uniknięcie wątpliwości co do tego, czy przedmiotem transakcji zbycia przedsiębiorstwa ma być całe przedsiębiorstwo spółki węglowej. Z uwagi na zakładane wyłączenia (jedna nierentowna kopalnia plus inne składniki majątku, które pozostaną w spółkach węglowych), omawiany przepis przesądza, że również każda poszczególna kopalnia należąca do spółki węglowej stanowi przedsiębiorstwo, co uzasadnia stosowanie, m.in., art. 526 K.c.

ust. 3 ma na celu wyjaśnienie sytuacji Agencji w zakresie koncesji i innych decyzji, o których mowa w ust. 1. Jakkolwiek Agencja nabędzie prawa i obowiązki wynikające z koncesji i decyzji z mocy samego prawa, to jednak celowe jest uzyskanie decyzji (deklaratoryjnych) potwierdzających ten fakt.

ust. 4-6 ma na celu umorzenie zobowiązań ciążących na przedsiębiorstwach (w rozumieniu ust. 1) za korzystanie ze środowiska i administracyjnych kar, a także wyłączenia z przychodów ze zbycia takiego przedsiębiorstwa z opodatkowania wynikającego z ustawy o podatkach od osób prawnych, jak również zwolnienia od podatku od czynności cywilnoprawnych wynikających ze zbycia przedsiębiorstwa.

Art. 45 ust. 1. Przepis ten stwarza Agencji legitymację do udziału w postępowaniach restrukturyzacyjnych prowadzonych na podstawie ustawy o restrukturyzacji należności publicznoprawnych, a także na podstawie ustawy o pomocy dla dużych przedsiębiorstw. Status strony w tych postępowaniach, mających charakter, co do zasady administracyjny, Agencja nabędzie z mocy prawa, tj. z mocy powyższego przepisu.

ust. 2 określa charakter, w jakim Agencja będzie uczestniczyć jako strona postępowań restrukturyzacyjnych. Będzie występować jako dłużnik solidarny, odpowiadający za cudzy (spółki węglowej) dług, a nie jako dłużnik, na którego wniosek wszczęto postępowanie restrukturyzacyjne. Przepis ten określa również zakres odpowiedzialności.

ust. 3 reguluje niektóre kwestie proceduralne związane z uczestnictwem Agencji w postępowaniach restrukturyzacyjnych. Obowiązek zawiadomienia wierzycieli cywilnoprawnych o uczestnictwie Agencji jest nakładany na Prezesa ARP, gdyż jest on niejako "gospodarzem" postępowania, jakie będzie się toczyć na podstawie ustawy o pomocy dla dużych przedsiębiorstw.

Art. 45a. Celem przepisu jest zapewnienie, aby analogiczne zasady co do skutków zbycia kopalni, jak również co do udziału w postępowaniach restrukturyzacyjnych, obowiązywały w stosunku do Spółki Restrukturyzacji Kopalń (chodzi o spółki, na której rzecz każda ze spółek węglowych zbędzie po jednej kopalni nie rokującej szans). Zakładane jest, że również SRK może być zainteresowana udziałem w postępowaniach restrukturyzacyjnych wszczętych przez spółki węglowe.

Art. 46. Istnieje potrzeba uregulowania skutków transakcji z punktu widzenia regulacji zawartej w ustawie o komercjalizacji, zwłaszcza w kontekście uprawnień pracowników do nieodpłatnego nabycia akcji.

Ustawa ta ma zastosowanie do spółek węglowych, a zatem w przypadku prywatyzacji tych spółek uprawnieni pracownicy nabyliby prawo do nieodpłatnego nabycia akcji. Wyzbycie się przez spółki węglowe znacznej części ich aktywów (kopalń) spowoduje zmniejszenie wartości akcji tych spółek. Jeżeli zatem dojdzie do prywatyzacji spółek węglowych, pracownicy otrzymaliby akcje mniejszej wartości. W związku z tym nie można wykluczyć protestów pracowników, jeżeli potraktują oni zamierzoną transakcję jako próbę ograniczenia ich przyszłego prawa (ekspektatywy) do nabycia akcji.

Art. 2 ustawy zmieniającej ustawę z dnia 26 listopada 1998 r. zapewnia, aby regulacja zawarta w art. 44 ust. 1-5 i art. 45 miała zastosowanie do zbycia przedsiębiorstwa także w przypadku gdyby umowy zbycia przedsiębiorstwa zostały zawarte w okresie poprzedzającym wejście w życie ustawy zmieniającej, to jest w okresie pomiędzy 1 grudnia 2002 r. – 31 grudnia 2002 r.

Art. 11a oraz Art. 3 ustawy zmieniającej ustawę z dnia 26 listopada 1998 r. umożliwia organom gmin podjęcie uchwał o podjęciu procedury oddłużeniowej (jeżeli tego nie

uczyniły w oparciu o art. 7 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o restrukturyzacji niektórych należności publicznoprawnych od przedsiębiorców, z wyznaczeniem terminu ich podjęcia) zobowiązań podatkowych stanowiących dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Źródłami finansowania rozwiązań zawartych w ustawie oraz w programie pt. „Program restrukturyzacji górnictwa węgla kamiennego w Polsce w latach 2003-2006 z wykorzystaniem ustaw antykryzysowych i zainicjowaniem prywatyzacji niektórych kopalń” przyjętym przez Radę Ministrów w dniu 20 listopada 2002 r. będzie:

- dotacja z budżetu państwa,
- środki własne spółek węglowych,
- kredyt Banku Światowego,
- fundusze strukturalne Unii Europejskiej.

Zewnętrzne wsparcie finansowe niezbędne na realizację programu w latach 2003-2006 wyniesie 1 980,8 mln zł - będzie pochodzić z kredytu Banku Światowego.

Ponadto w latach 2003 - 2006 ze środków budżetu państwa będą finansowane koszty w wysokości 2 830,5 mln zł związane z pokrywaniem:

- skutków przeniesionych, wynikających z art. 42 ust. 8 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r.,
- utrzymania biur pomocy zawodowej Górniczej Agencji Pracy Sp. z o.o.,
- monitorowania procesów restrukturyzacyjnych przez podmiot, który przejmie dotychczasową rolę PARGWK S.A. ,
- działalności Spółki Restrukturyzacji Kopalń S.A. w zakresie zadań realizowanych przed dniem 1 stycznia 2003 r.

Z kredytu Banku Światowego będą finansowane następujące koszty:

- likwidacji siedmiu kopalń przekazanych do Spółki Restrukturyzacji Kopalń S.A.,

- instrumentów osłonowych i aktywizujących przeznaczonych na restrukturyzację zatrudnienia, wprowadzonych po dniu 1 stycznia 2003 r.,
- usuwania szkód górniczych,
- aktywizacji zawodowej.

Finansowanie z Banku Światowego może przybrać trzy formy:

- kredytu,
- grantu,
- bezpośredniego kapitałowego zaangażowania IFC (Międzynarodowa Korporacja Finansowa wchodząca w skład grupy Banku Światowego, mająca możliwość wspierania projektów zarówno kredytami jak i przez bezpośrednie zaangażowanie kapitałowe).

Fundusze strukturalne Unii Europejskiej przeznaczone na rozwój zasobów ludzkich, wzrost konkurencyjności gospodarki oraz zintegrowany program operacyjny rozwoju regionalnego będą mogły być wykorzystane w celu aktywizacji zawodowej i tworzenia nowych miejsc pracy.

Dla ustalenia kosztów likwidacji przyjęto, że średni koszt likwidacji 1 mln ton zdolności produkcyjnych na rok wynosi 62,9 mln zł, a czasokres likwidacji wyniesie 12 miesięcy od dnia zatrzymania wydobycia.

Ponadto dla ustalenia kosztów restrukturyzacji zatrudnienia pracowników kopalń likwidowanych przyjęto, że koszt odejścia jednego pracownika poza sektor górnictwa wynosi ok. 50 tys. zł.

Przyjmując powyższe, koszty restrukturyzacji sektora węgla kamiennego w latach 2003-2006 przedstawiają się następująco:

[mln zł]

Lp.	Wyszczególnienie	Lata				Razem
		2003	2004	2005	2006	
1	Nakłady niezbędne do poniesienia*	1 148,8	600,0			1 748,8
	na:					
	- koszty likwidacji kopalń**	588,8	300,0	-	-	888,8
	- koszty osłon socjalnych	560,0	300,0			860,0
2	Nakłady niezbędne do poniesienia*	58,0	58,0	58,0	58,0	232,0
	na:					
	- usuwanie szkód górniczych	38,0	38,0	38,0	38,0	152,0
	- fundusz aktywizacji zawodowej	20,0	20,0	20,0	20,0	80,0
3	Koszty budżetu państwa***	984,0	805,0	593,6	447,9	2 830,5

* źródłem pokrycia wydatków określonych w punktach 1 i 2 będzie kredyt Banku Światowego

** uwzględniono koszty likwidacji kopalni, w której zatrzymanie wydobycia nastąpiło w 2002 r. w wysokości 88,8 mln zł

*** uwzględniono skutki przeniesione, związane z realizacją reformy górnictwa do 2002 r. oraz koszty utrzymania biur pomocy zawodowej Górniczej Agencji Pracy Sp. z o.o. i monitorowania procesów restrukturyzacyjnych.

W związku ze zwiększeniem od 2003 r. liczby kopalń całkowicie likwidowanych w SRK S.A., począwszy od dnia zakończenia wydobycia w tych kopalniach, skutek przeniesiony w latach 2003-2006 został powiększony o kwoty przeznaczone na finansowanie:

- w pełnej wysokości świadczeń socjalnych oraz dodatkowych świadczeń wypłacanych w związku z korzystaniem z urlopów górniczych (deputaty węglowe, nagrody jubileuszowe i roczne),
- deputatów węglowych przysługujących emerytom i rencistom z tytułu prawa do bezpłatnego węgla i rent wyrównawczych, od kopalń całkowicie likwidowanych.

W roku 2003 z uwagi na brak możliwości poniesienia przez budżet państwa większych wydatków niż określone w ustawie budżetowej (944 452 tys. zł) brakująca kwota będzie pozyskana z kredytu Banku Światowego.

**SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAW ZAGRANICZNYCH**

Prof. dr hab. Danuta Hübner
Sokr. Min. DH/3771 /2002/DPE-rz

Warszawa, 25. w 2002r.

**Pan
Aleksander Proksa
Sekretarz Rady Ministrów**

Opinia o zgodności projektu ustawy o zmianie ustawy o dostosowaniu górnictwa węgla kamiennego do funkcjonowania w warunkach gospodarki rynkowej oraz szczególnych uprawnieniach i zadaniach gmin górniczych, z prawem Unii Europejskiej, wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Minister Danutę Hübner, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej.

W związku z przedłożonym projektem ustawy (pismo nr RM-10-245-02), pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

1. Przedmiotem projektowanej regulacji jest dostosowanie restrukturyzacji górnictwa, wprowadzonego ustawą z 26 listopada 1998 r. o dostosowaniu górnictwa węgla kamiennego do funkcjonowania w warunkach gospodarki rynkowej oraz o szczególnych uprawnieniach i zadaniach gmin górniczych do zmieniających się warunków prawnych i gospodarczych. Projektowana ustawa zastępuje ustawę z 26 listopada 2002 r. o dostosowaniu górnictwa węgla kamiennego do funkcjonowania w warunkach gospodarki rynkowej oraz o szczególnych uprawnieniach i zadaniach gmin górniczych, której przepisy wygasają 31 grudnia 2002r. Projektowana ustawa służy również dokończeniu procesu restrukturyzacji sektora górnictwa węgla kamiennego oraz służy wspomaganie realizacji projektu programu restrukturyzacji węgla kamiennego – „Program restrukturyzacji górnictwa węgla kamiennego w Polsce w latach 2003 –2006”.

2. Przedmiot projektowanej ustawy należy ocenić co do zgodności z regułami konkurencji, w szczególności regułami udzielania pomocy publicznej na restrukturyzację w sektorze górnictwa węgla kamiennego zawartymi w Rozporządzeniu Rady (WE) Nr 1407/2002 z 23 lipca 2002r. w sprawie pomocy publicznej w sektorze węgla kamiennego (Dz.Urz. WE nr L 205, 02/08/2002)
3. Program restrukturyzacji górnictwa został uznany za zgodny z prawem Unii Europejskiej. Projektowana ustawa służy dokończeniu restrukturyzacji tego sektora oraz wykonaniu poczynionych w programie zobowiązań, w szczególności dokończeniu procesu restrukturyzacji zatrudnienia oraz restrukturyzacji organizacyjnej sektora.
4. Jednocześnie, pragnę zwrócić uwagę, że postanowienia projektowanej ustawy muszą być zgodne z zasadami określonymi w ustawie z dnia 30 czerwca 2000 r. o warunkach dopuszczalności i nadzorowaniu pomocy publicznej dla przedsiębiorców (Dz. U. Nr 60, poz. 704).
5. **W konkluzji stwierdzam, że projekt ustawy o zmianie ustawy o dostosowaniu górnictwa węgla kamiennego do funkcjonowania w warunkach gospodarki rynkowej oraz szczególnych uprawnieniach i zadaniach gmin górniczych jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.**

Z poważaniem,

Do uprzejmej wiadomości:
Pan Jacek Piechota
Minister Gospodarki

Z up. Sekretarza Stanu
Instytutu Gospodarki
PODSIEKRETAJAN STANU
Janosław Pietras

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA GOSPODARKI
z dnia.....2002r.
w sprawie dotacji przeznaczonych na finansowanie urlopów górniczych i zasiłków
socjalnych.**

Na podstawie art. 35 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o dostosowaniu górnictwa węgla kamiennego do funkcjonowania w warunkach gospodarki rynkowej oraz szczególnych uprawnieniach i zadaniach gmin górniczych (Dz. U. Nr 162, poz. 1112, z 2001 r. Nr 5, poz. 41 i z 2002 r. Nr 154, poz. 1802) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowe zasady i tryb przyznawania oraz sposób wykorzystania dotacji przeznaczonych na finansowanie świadczeń, o których mowa w art. 22 i 23 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o dostosowaniu górnictwa węgla kamiennego do funkcjonowania w warunkach gospodarki rynkowej oraz szczególnych uprawnieniach i zadaniach gmin górniczych zwaną dalej „ustawą”;
- 2) warunki, zasady i tryb przyznawania, obliczania i wypłacania świadczeń, o których mowa w art. 22 i 23 ustawy;
- 3) szczegółowe warunki powodujące cofnięcie lub czasowe wstrzymanie wypłaty przyznanej dotacji budżetowej.

§ 2. Dotacje ustalone w ustawach budżetowych przeznacza się na finansowanie:

- 1) świadczeń, o których mowa w art. 22 ustawy;
- 2) świadczeń, o których mowa w art. 23 ustawy wraz z należnymi składkami;
- 3) nagród - z okazji "Dnia Górnika" i dodatkowej nagrody rocznej - wynikających z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1981 r. w sprawie szczególnych przywilejów dla pracowników górnictwa - Karta górnika (Dz. U. z 1982 r. Nr 2, poz. 13), nagrody jubileuszowej oraz deputatów węglowych;
- 4) odpisu naliczanego na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych na osoby przebywające na urlopach górniczych w spółce, o której mowa w art. 11 ustawy.

§ 3.1. Dotacje na świadczenia, o których mowa w art. 22 i 23 ustawy, są przyznawane na wniosek podmiotu ubiegającego się o dotację.

2. Wniosek o przyznanie zaliczki dotacji na dany miesiąc powinien zawierać:

- 1) oznaczenie podmiotu ubiegającego się o dotację;
- 2) określenie rodzaju świadczeń;
- 3) liczbę osób i kwotę dotacji z podziałem na rodzaje świadczeń;
- 4) wykaz osób wraz z numerem PESEL, które będą korzystały z poszczególnych rodzajów świadczeń;
- 5) podpisy osób uprawnionych do reprezentowania podmiotu ubiegającego się o dotację.

- § 4. 1. Podmiot, który otrzymał dotację na świadczenia, o których mowa w art. 22 i 23 ustawy, jest obowiązany sporządzać i przekazywać ministrowi właściwemu do spraw gospodarki sprawozdania miesięczne i roczne z wykorzystania dotacji.
2. Sprawozdanie miesięczne powinno zawierać:
- 1) rozliczenie kwot wypłacanych na świadczenia, o których mowa w art. 22 i 23 ustawy wraz z należnymi składkami, w tym kwot przekazanych do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i na Fundusz Ubezpieczeń Zdrowotnych;
 - 2) wykaz osób wraz z numerem PESEL, które:
 - a) nabyły uprawnienia do 50% wysokości miesięcznego świadczenia, o którym mowa w art. 22 ustawy;
 - b) nabyły uprawnienia do 50% wysokości miesięcznego świadczenia, o którym mowa w art. 23 ustawy.
3. Sprawozdanie roczne powinno zawierać rozliczenie, o którym mowa w ust. 2, za okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia danego roku.
- § 5. 1. Przyznane pracownikowi świadczenie, o którym mowa w art. 22 ustawy jest wypłacane w każdym miesiącu trwania urlopu górniczego, nie później niż w terminie wypłaty wynagrodzenia u pracodawcy.
2. Podstawę do ustalania wysokości świadczenia stanowi wynagrodzenie ustalone na zasadach określonych w art. 22 ust. 1 i 2 ustawy.
- § 6. 1. Dotacja na cele określone w § 2 pkt 3 jest przyznawana na wniosek przedsiębiorstw górniczych oraz przedsiębiorstw robót górniczych.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, o przyznanie zaliczki dotacji na dany miesiąc powinien zawierać:
- 1) oznaczenie podmiotu składającego wniosek;
 - 2) określenie wielkości wydanych deputatów węglowych i rodzaju nagród,
 - 3) liczbę osób uprawnionych do:
 - a) pobierania deputatów węglowych;
 - b) otrzymywania nagród;
 - 4) wysokość kwoty zaliczki - w podziale na poszczególne cele;
 - 5) oświadczenie podmiotu składającego wniosek, że osoby wymienione w pkt 3 są uprawnione do otrzymywania nagród i pobierania deputatów węglowych;
 - 6) podpisy osób uprawnionych do reprezentowania podmiotu składającego wniosek.
3. Nagrody, o których mowa w § 2 pkt 3, przysługują w wysokości miesięcznego świadczenia.
- § 7. 1. Podmiot, który otrzymał dotację na cele określone w § 6 ust. 1, jest obowiązany sporządzać i przekazywać ministrowi właściwemu do spraw gospodarki sprawozdania - miesięczne i roczne.
2. Sprawozdanie miesięczne powinno zawierać w szczególności rozliczenie wypłacanych kwot na cele określone we wniosku, o którym mowa w § 6 ust. 2, w tym kwot odprowadzonych od nich składek.
3. Sprawozdanie roczne powinno zawierać rozliczenie, o którym mowa w ust. 2, za okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia danego roku.

- § 8. 1. Dotacja na cele, o których mowa w § 2 pkt 4, jest przyznawana zaliczkowo na wniosek podmiotu ubiegającego się o dotację.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, o przyznanie zaliczki dotacji na dany miesiąc powinien zawierać:
- 1) oznaczenie podmiotu składającego wniosek;
 - 2) liczbę osób przebywających na urloпах górniczych w danym miesiącu;
 - 3) wysokość kwoty zaliczki liczonej jako 1/12 iloczynu przeciętnej liczby osób przebywających na urloпах górniczych w przeliczeniu na pełne etaty, uwzględniając wymiar czasu pracy tych osób przed przejściem na urlop górniczy w danym miesiącu, oraz 37,5% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej, o którym mowa w art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 1996 r. Nr 70, poz. 335, Nr 118, poz. 561, Nr 139, poz. 647 i Nr 147, poz. 686, z 1997 r. Nr 82, poz. 518 i Nr 121, poz. 770 oraz z 1998 r. Nr 75, poz. 486 i Nr 113, poz. 717);
 - 4) podpisy osób uprawnionych do reprezentowania podmiotu ubiegającego się o dotację.
- § 9. 1. Podmiot, który otrzymał dotację na cele, o których mowa w § 2 pkt 4, jest obowiązany sporządzić i przekazać ministrowi właściwemu do spraw gospodarki sprawozdanie roczne za okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia danego roku.
2. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, powinno zawierać:
- 1) liczbę osób przebywających na urloпах górniczych w danym roku w podziale na każdy miesiąc;
 - 2) należną, otrzymaną i zwróconą kwotę dotacji.
- § 10. 1. Przyznawane dotacje na cele określone w rozporządzeniu są przekazywane na rachunek bankowy utworzony specjalnie w tym celu przez podmiot otrzymujący dotację.
2. Przyznaną dotację wykorzystuje się wyłącznie w zakresie, w jakim została udzielona.
- § 11. 1. Sprawozdania miesięczne i roczne są sporządzane na zasadach określonych w rozporządzeniu, w terminach:
- 1) do 25 dnia każdego miesiąca za miesiąc poprzedni - sprawozdanie miesięczne;
 - 2) do dnia 20 lutego roku następującego po rozliczonym roku budżetowym - sprawozdanie roczne.
2. Wnioski, o których mowa w rozporządzeniu, wraz z miesięcznymi sprawozdaniami, stanowią podstawę do dokonywania wypłaty zaliczki dotacji na miesiąc następujący po miesiącu, którego sprawozdanie dotyczy.
3. Warunek, o którym mowa w ust. 2, nie dotyczy zaliczki dotacji otrzymywanej:
- 1) na miesiąc grudzień;
 - 2) na cele, o których mowa w § 8.
- § 12. Minister właściwy do spraw gospodarki czasowo wstrzymuje przekazywanie kolejnych rat dotacji w przypadku, gdy podmiot, który otrzymał dotację, nie przedłożył w wyznaczonym terminie sprawozdań, o których mowa w rozporządzeniu, i wykorzystał ratę dotacji na inne cele niż określone we wniosku o przyznanie raty dotacji.

§ 13. 1. Cofnięcie dotacji następuje, jeżeli podmiot wykorzystał dotację niezgodnie z przeznaczeniem lub pobrał dotację w nadmiernej wysokości.

2. Dotacja wykorzystana przez wnioskodawcę w sposób określony w ust. 1 podlega zwrotowi wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych na rachunek:

- 1) z którego została pobrana - jeżeli zwrot następuje w tym samym roku, w którym została pobrana;
- 2) bieżący - subkonto dochodów budżetowych ministra właściwego do spraw gospodarki - jeżeli zwrot następuje w następnym roku.

3. Odsetki, o których mowa w ust. 2, nalicza się odpowiednio od dnia przekazania dotacji przez ministra właściwego do spraw gospodarki lub stwierdzenia nieprawidłowego obliczenia dotacji.

§ 14. W przypadku pobrania dotacji w nadmiernej wysokości, zwrotowi podlega ta część dotacji, która została nadmiernie pobrana.

§ 15. Traci moc rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 25 maja 2001 r. w sprawie dotacji przeznaczonych na finansowanie restrukturyzacji zatrudnienia (Dz. U. Nr 56, poz. 586 oraz z 2002 r. Nr 50, poz. 452).

§ 16. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

U Z A S A D N I E N I E

Projektowane rozporządzenie zastąpi obowiązujące rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 25 maja 2001 r. w sprawie dotacji przeznaczonych na finansowanie restrukturyzacji zatrudnienia (Dz. U. Nr 56, poz. 586 oraz z 2002 r. Nr 50, poz. 452).

Proces restrukturyzacji górnictwa prowadzony w oparciu o program pt. „Reforma górnictwa węgla kamiennego w Polsce w latach 1998-2002” finansowany w przeważającej mierze ze środków budżetu państwa nie został zakończony. Konieczna jest realizacja zobowiązań wobec pracowników przedsiębiorstw górniczych, wynikających z decyzji podjętych w latach ubiegłych (tzw. skutków przeniesionych) korzystających z:

- 1) 5 letnich urlopów górniczych,
- 2) deputatów węglowych,
- 3) nagród z okazji „Dnia Górnika”,
- 4) dodatkowej nagrody rocznej,
- 5) nagrody jubileuszowej,

6) 2-letnich zasiłków socjalnych.

Projekt rozporządzenia określa szczegółowe zasady i tryb oraz sposób wykorzystania dotacji budżetowej na powyższe cele, a także warunki, zasady i tryb przyznawania i wypłacania powyższych świadczeń. Określa również szczegółowe warunki powodujące cofnięcie lub czasowe wstrzymanie wypłaty przyznanej dotacji budżetowej.

Skutki finansowe dla budżetu państwa w latach 2003-2006, z uwzględnieniem skutków wynikających z poprzedniego programu reformy górnictwa węgla kamiennego obejmującego lata 1998-2002, określono w przyjętym przez Radę Ministrów w dniu 20 listopada 2002 r. programie pt.: „Program restrukturyzacji górnictwa węgla kamiennego w Polsce w latach 2003-2006 z wykorzystaniem ustaw antykryzysowych i zainicjowaniem prywatyzacji niektórych kopalń”, mieszczą się w skutkach określonych w uzasadnieniu do projektu ustawy.